

ZWOLLEI HARANGSZÓ

VIII. évf. 2025/9
Szeptember

Az Almere-Amersfoort-Heerenveen-Leeuwarden-Groningen-Assen-Steenwijk-Kampen és Zwolle környékén élő magyar protestánsok gyülekezeti híradója.

A „Zwollei Harangszt” a Presbitrium
megbízásából szerkeszti:

dr. Hermán M. János,
Rostás Kriszta, Szilágyi Árpád,
Szomor Attila, Téglásy Sándor és Urbán Ákos.

Szerzők, munkatársak: Van den Akker-Pap Noémi,
Albertje Alkema-ten Hoeve, Békefi Lajos Csanády
Ágnes, Deák Szidónia, Haáz Katalin, Hermán M.
János, Kelemen Attila Csongor, Lészai Róbert,
Makkai Réka, Sólyom Uzonka, Szilágyi Árpád,
Szomor Attila, Tápai Katalin, Gerhild Tóth -van
Rooij, Téglásy Sándor, Tőkés László, Urbán Ákos

Lapzártá: 2025. X. 6.

Áldás, békesség!

MINDEN IDŐBEN

✳ Magyarországi Református Egyház

Istentiszteleteinkre és a szeretetvendégségekre mindenkit tisztelettel várunk!

Családlátogatást a híveink kérésére végzünk a szolgatársaink bevonásával, Hollandia egész területén. Egyházközségünk vezető lelkésze: drs. Kelemen Attila Csongor. Missziói lelkipásztor: dr. Hermán M. János nyugalmazott lelkész. Bekebelezett lelkész: Sólyom Uzonka Lilla, aki az új vianeni gyülekezetben végzi a szolgálatokat. Egyházközségünk hivatali ügyvitelét dr. Hermán M. János intézi. Presbíterek: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta Timea, Szilágyi Árpád, Tárnok Eszter Lídia és Truczka József. Diakónusok: Bodor József, Berekméri Filep Annamária, Czimbalmos Klára, Kiss-Szászi Tünde, Marci Márió és Truczka Adrienn. Gyermekfoglalkozás: Rohaan Éva vallástanár – Orgonista: dr. Robert Helder. Gyermekfoglalkozások vezetője: Rohaan Éva vallástanár. Webmester: Téglásy Sándor. Olvasószerkesztő: Téglásy Sándor. Grafikai szerkesztő: Szomor Attila. A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle Info: jhermanm@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleban>

Honlap: <https://zwolleireformatus.nl/-->

Zwollei Harangszó: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

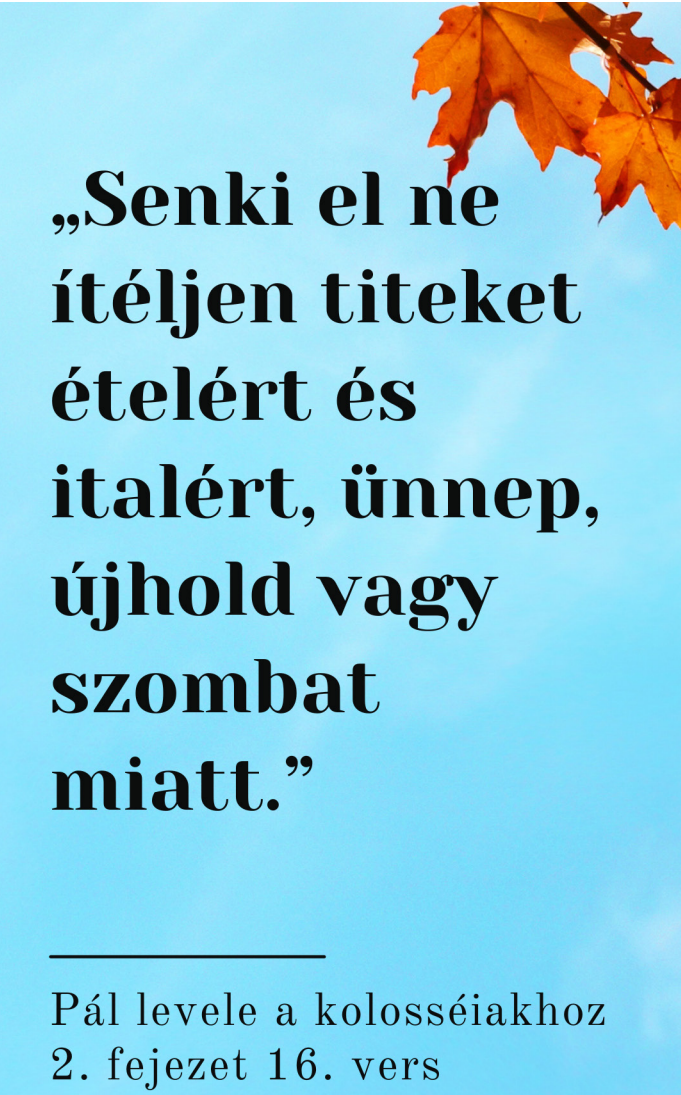
Az éves ige, amely vezérfonalként fog szolgálni 2025-ben a 103.

Zsoltár 5. verse:

„Betölti
javaival
életedet,
megújul
ifjúságod,
mint
a sasé.”

Hisszük, hogy a fiatalokat a középpontba helyezve, magunkban is újra megtaláljuk az örök fiatalt, aki kíváncsiságával, felfedezővággyával aktív szerepet fog vállalni az Ifjúság Évében.

„Senki el ne
ítéljen titeket
ételért és
italért, ünnep,
újhold vagy
szombat
miatt.”

Pál levele a kolosséiakhoz
2. fejezet 16. vers

Istentiszteleteink kijelölt dátumai a 2025-ös évben:

Január 12 vasárnap, keresztelezés. Szolgált nt. Kelemen A. Csongor és Hermán M. János

Február 2. vasárnap, d.e. 10 óra: nt. Kelemen A. Csongor live stream szolgálata Bethelkerk, Urk

Február 9 vasárnap. Szolgált nt. Kelemen A. Csongor.

Március 9 Böjtfővasárnap, úrvacsoraosztás. Közgyűlés.

Úrvacsorai kenyér és bor felajánlása: Kiss-Szászi Tünde, Némethy Csaba és Carla részéről.

Április 13 Virágvasárnap. Istentisztelet. Szolgált nt. Kelemen Attila Csongor

Április 18 Nagypéntek Jeles üdvtörténeti nap. Emlékeztetés céljával jelöljük

Április 20 Húsvét első napja, a hónap harmadik vasárnapja Szolgált nt. Kelemen A. Csongor

Április 21 Húsvét másod napja, úrvacsoraosztás, Szolgált nt. Kelemen A. Csongor

Május 11 vasárnap Istentisztelet

Május 29 Áldozócsütörtök. Krisztus Urunk mennybemenetelének napja. Emlékeztető

Június 8 Pünkösd első napja Istentisztelet. Úrvacsoraosztás, Szolgált nt. Kelemen A. Csongor

Június 22 Testvértalálkozó Zeewolde. Istentisztelet. Igét hirdet: Dr. Albert András. Úrvacsoraosztás: Paál Károly

Július 13 vasárnap Istentisztelet. Szolgált nt. Lészai Róbert székelykocsárdi lelkész /Kampen/

Augusztus 10 vasárnap Az igehirdetés szolgálatát szintén nt. Lészai Róbert végzi – Elköszönnek az Egyházközségtől

Augusztus 20 szerda, Szent István napi nemzeti ünnepünk Emlékeztető

Augusztus 24 Szent István – Újkenyér. Ökuménikus istentisztelet Hága - Súlyom Uzonka és dr. Havas István atya

Szept. 14 Vas. -Szolgált nt. Súlyom Uzonka Lilla

Október 12 vasárnap – Szolg. nt. Hermán M. János.

Okt. 31 Péntek. Emlékeztető

Nov. 9 vasárnap Istentisztelet

Nov. 30 Advent első vasárnapja. Istentisztelet-Úrvacsoraosztás

December 14 a hónap második vasárnapja

December 26 Karácsony másodnapja. Úrvacsoraosztás. Ünnepe a gyermekekkel.

A kárpátaljai gyülekezetek számára is hirdetiünk gyűjtést. Bankszámlánkra is lehet adományt küldeni!

Bankrekening: NL46 INGB 0006 936050, Hongaarse Protestantse Gemeente, Zwolle

VIANEN

Szolgálati rend az Új Vianeni Gyülekezetben

Nagy szeretettel várunk istentiszteletre felekezettől függetlenül mindenkit, alkalmainkat kávézással, kötetlen beszélgetéssel zárunk. ---- Van harte welkom aan iedereen bij de Hongaarstalige erediensten die met informeel samenzijn afgesloten worden. Helyszín (NEM A MAGYAR OTTHON, mert az nagy sajnálatunkra jelenleg használhatatlan, a magyarság megítélése szerint sajnos veszett fejsze. „Nem tudjuk megbocsátani, ha valaki önként elvégzi azt, amit mi tudatosan elmulasztottunk. Ravasz László.) **hanem:** Vianen, Langeweg 6b (Sportpark Blankensteijn, BOM gebouw). Szolgálattévő lelkipásztor, a Vianen környéki hívek kérésére és a Zwollei Egyházközség megbízásából: nt. Súlyom Uzonka Lilla Email: s.uzonka@gmail.com / Tel: +31 6 199 86 225 Igéhirdek szolgálati rendje 2025 folyamán Vianenben, ahol jelenleg Súlyom Uzonka Lilla református lelkipásztor tart istentiszteleteket a Vianen környéki hívek kérésére és a Zwollei Magyar Református Egyházközség presbitériumának a megbízásából az alábbi rend szerint: **Istentiszteletek kezdete:** 11.00 óra.

Dátumok: január 19, február 16, március 16, **április 13**, május 25, június 15, szeptember 28, október 26, november 23, december 21.-

Szemet húyni egymás bűnei felett?

**„És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek...”
(Mt 6,12)**

Egy rabbi egyszer elmesélte annak történetét, hogy hogyan változtatta meg a megbocsátás egész életét. Amikor ez a rabbi még kisfiú volt, az iskolában szüneten ellopta egy gazdagabb osztálytársának az óráját, és a saját zsebébe tette. A szünet után a másik fiú észrevette, hogy eltűnt az órája a táskájából, és sírva szólt a tanárnak. A tanár így szólt: „Egy dolog biztos: az óra valahol itt van az osztályban. Csak ki kell deríteni, ki vette el.”

A teremben síri csend lett; senki sem ismerte be a tettet. Ekkor a tanár azt mondta: „Nahát, akkor most mindenki álljon fel, álljatok egy sorban a fallal szemben, és csukjátok be a szemeteket.” A gyerekek engedelmeskedtek. A tanár ekkor odament, és sorra kitapogatta mindegyik diáknak a zsebét. Senki sem látta, mi történik. Végül megtalálta az órát a kisfiú zsebében, és feltűnés nélkül a saját zsebébe tette. Szó nélkül folytatta a keresést, hogy senki se tudja, kinél lelt rá az órára. Ezután aztán visszaadta az órát a tulajdonosának, és az óra tovább folytatódott, mintha semmi sem történt volna.

Évekkel később, amikor a kisfiú felnőtt és köztisztviselőként álló rabbi lett, újra találkozott egykori tanítójával. Azt mondta az időközben megöszült öregúrnak: „Mester, ön egykor megmentette az életemet. Megmentett egy olyan szegénytől, amit nem tudtam volna elviselni.”

A mester csodálkozva kérdezte: „Én? Ugyan hogyan?” A rabbi így felelt: „Én voltam az, aki akkor ellopta az órát... évekkal ezelőtt az osztályban. Emlékszik?” A tanár azt mondta: „Ó, most, hogy mondod, eszembe jut.” Erre a rabbi tovább kérdezte: „De hogy lehet, hogy nem emlékszik, ki voltam?” A mester pedig így felelt: „Egyszerű. Én is behunytam a szemem.”

Ez a történet régóta az egyik kedvenc történetem a kegyelemről, a megbocsátásról és az irgalom gyógyí-

tó erejéről. A rabbi, aki ezt elmesélte, joggal mondta, hogy ez az esemény meghatározta egész életét. El sem tudja képzelni azt a szegényt, amitől akkor megkíméltek.

Az utóbbi időben magam is sokat foglalkoztam a megbocsátás és a megbékélés kérdéseivel – ez több íghirdetésben is visszaköszönt. Ennek során tudatosult bennem, hogy a megbocsátás nem azt jelenti, hogy behunyjuk a szemünket mások bűnei előtt. Épp ellenkezőleg: szembesülünk velük, de mégis úgy döntünk, hogy megbocsátunk, és a megbékélés útját keressük. Ez az, amit az Úr Isten is tesz velünk. Ő sem hunyja szemet a mi bűneink felett. Nem söpri azokat a szőnyeg alá, hanem nyilvánvalóvá teszi őket – és oda szegezi a Krisztus keresztjére, hogy mindenki láthassa (vö. Kolossé 2,14).

A kérdés tehát számunkra egyértelmű: Ha az Úr Isten számára Jézus engesztelő áldozata elégséges volt a mi bűneink megbocsátására, vajon számunkra is elégséges-e ez arra, hogy megbocsássunk egymásnak? Hiszen Krisztus áldozata nem csupán a mi, hanem a mások bűneiért is elegendő volt. Ezért: Ahogyan Isten megbocsát nekünk, úgy kell nekünk is megbocsátanunk az ellenünk vétkezőknek. És ahogyan mi megbocsátunk másoknak, úgy bocsásson meg nekünk is az Úr, és vezessen el minket a Vele és egymással való megbékélésre.

Kelemen Attila Csongor

Búcsú a Zwollei Magyar Református Egyház híveitől

Kedves Testvéreim!

Ahogy itt töltött időm a végéhez közeledik, szeretném őszinte hálámat kifejezni a közösségnek a meleg fogadtatásért és támogatásért, amelyben az elmúlt egy év során részesültem. Kiváltság volt ilyen kedves, nagylelkű és nyitott emberek között élni és dolgozni.

Most nem fogok hosszan búcsúzkodni, mert nem a világ végére megyek, hanem csak a Kincses Városba.

Ez az év nemcsak szakmai és személyes fejlődést hozott számomra, hanem felejthetetlen élményeket és értékes kapcsolatokat is. Külön köszönöm mindazoknak, akik megosztották velem idejüket, történeteiket és barátságukat – ez mindennél többet jelentett.

Köszönöm, hogy közöttetek szolgálhattam. Imáimban foglak benneteket hordozni és tőletek is csak ennyit kérek, hogy imáitokban Ránk és az otthoniakra is mindig gondolatok. Köszönöm, hogy otthon érezhettem magam. Mély hálával távozom, és bízom benne, hogy egy nap visszatérhetek. Hála az emlékezetes évért!

Ha valaki Székelykocsárdon járna, mindig szívesen várunk benneteket. Hálás köszönettel,

Lészai Róbert lelkipásztor

Az egység és részvétel ereje az egyházban

1Kor12,12

Kedves Testvéreim!

Amikor úgy döntöttem, hogy ösztöndíjra jelentkezem, akkor hát talán kevés azt mondani: „hogy tele volt a hócipóm is azzal, hogy a pap mindent csinál...” És aki Erdélyből vagy Magyarországról származik, az tudja nagyon jól, hogy sok esetben ismerős az a gondolat, „...hogy a pap meg van fizetve, hát ez a dolga, csinálja, gyúrja, nyomja, ahogy csak bírja...”

Elgondolkodtam azon, hogy vajon van-e olyan pap, és itt kicsit félretenném a Heidelbergi Kátét, hogy azt mondjuk, hogy Krisztus az egyetlen főpapunk, mert valóban van olyan pap, de hát az Krisztus, aki tökéletes és mindent meg tud tenni érettünk, de a pap, azaz lelkipásztor is csak ember. És a pap sem tud mindenben egyszerre jó lenni. Nagyon szeretne, sokan erre karriert is építenek, hogy azt mondják, hogy mindenben jók, de valószínűleg igaz az, hogy nem tudunk mindenben jók lenni, hanem vannak talentumaink, amelyeket kamatoztathatunk.

De nem is kell, hogy mindenben jók legyünk. Nem kell, hogy mi tökéletesek legyünk.

Azért gyűltünk ma össze, hogy Isten tiszteletet tartsunk és arról beszéljünk, hogy miben áll az Egyháznak az egysége, és hogyan tudunk mi, az aktív résztvevői lenni ennek az Egyháznak.

Az elmúlt évben ezt kutattam, és úgy meglepődtem, amikor az egyik holland gyülekezetben, pont egy évvel ezelőtt, elbúcsúzott a lelkipásztor a gyülekezettől. Hat év után elköszönt, Isten áldását kérte a gyülekezetre, és azzal kilépett a gyülekezetből. Az elmúlt évben nem volt lelkipásztora a közösségnek. Ezt Erdélyben nagyon nehezen tudjuk elképzelni, bár van ilyen közösség, ahol működnek a dolgok, sőt össze-egyekeznek az emberek, sőt Igét hallgatnak, sőt közösen megszervezik a programokat, de nagyon-nagyon nehezen tudom elképzelni azt, hogy a lelkész nélkül önállóan működjenek. Ezt még tanulnunk kell.

Itt viszont működött. Összegyűltek az emberek, találkoztak, és nekem meg kellett tanulni azt, aki ebbe a gyülekezetbe jár, hogy mit jelent újra gyülekezeti tagnak lenni.

És meg kellett tanulnom azt, hogy valóban működhetnek a dolgok, ha az ember nem egy kézből akarja irányítani az egyházat. Ez egy olyan rossz szó szerintem, ha egy pap „irányítja” az egyházat. Miért? Mert az Ige, amit ma felolvastam, azt mondja nekünk, hogy az egyház nem egy cég, nem egy intézmény, nem egy hely, ahova járunk mi találkozni, hanem az Egyház ti vagytok. Minden egyes emberrel benne. És az Ige azt is kihangsúlyozza, hogy ugyebár sokan vagyunk. Amikor az ember egy kis szórvány gyülekezetben szolgál, vagy talán azt mondanám, hogy akár itt Hol-

landiában, a magyar közösségben, azt érezheti, hogy kevesen vagyunk, kicsik vagyunk, jelentéktelenek vagyunk, de nem!

El kell ezt felejténie, hiszen a Szentírás azt mondja, hogy nem, ti sokan vagytok, sok hívő van, sok tagja van ennek a testnek, de EGY test tagja mind. Meg kell látnunk azt is, hogy ez ugyanakkor azt is jelenti, hogy nem biztos, hogy a másik keresztyén ember, pont magyar... és ez sem baj, sőt. Szépség rejlik abban, hogy különbözünk.

Milyen szép az, hogy holland tagjaink is vannak. Milyen szép és csodálatos a mai nap az, hogy a holland kántor úr hirtelen, habozás nélkül, egy perc alatt elvállalta a megkeresést, felkeresést, hogy ő ma eljöjjön közénk szolgálni, dicsőíteni. Mert ugyanaz a Krisztus az ő Ura is.

Mert ugyanazt a keresztséget hiszi, amelyet mi is. Az efézusi levél 4. fejezetének a harmadik verse így fogalmaz, hogy „mindenek felett törekedjetelek a lélek egységére, a békesség kötelékében.” És az elmúlt év során nagyon sokat kutattam Augustinusról elkezdve a reformáción keresztül egészen a napjainkig, hogy mit rontottunk el, hol tört meg ez az egység.

Mi történik az ötvenes években? Nem az 1950-esekben, hanem az első század ötvenes éveiben. Pál apostol leveleket kell írjon, hogy a zsidók ne mondják azt, hogy csak ők Isten népe, a pogányok pedig ne átkozzák ki a zsidókat, és a zsidók meg őket fordítva. Miért? Azért, mert azt mondtuk, hogy mi hiszünk jól, mondták a zsidók.

Az apostolok pedig megbékítették őket. Mert azt hirdette Pál Krisztusról, hogy Krisztus testének része, tagjai vagyunk. Hogy mi mind részesei vagyunk, részei vagyunk a Krisztus testének, nyelvtől, nemzettől, függetlenül.

Azt tanultam meg és azt tapasztaltam, hogy mindenkinek van ajándéka. Hogy mindenki kapott valamit Istentől. És amikor mi erdélyiként azt mondjuk, hogy a pap csinálja a dolgát, mert meg van fizetve, akkor szerintem bűnt követünk el.

Mert vagy jelentéktelennek tartom magamat, hogy így hozzá tudok tenni valamit, vagy túl elbizakodott vagyok, és ezért nem akarok hozzátenni a dolgokhoz. És mindez visszavezethető szerintem arra, hogy az embereknek szükségük van önismeretre. Vajon megállunk-e és imádkozunk úgy, hogy Isten mi a célod velem?

Vajon fel tudok-e sorolni, és most nem ajándékot mondok, hanem öt pozitív tulajdonságomat? Tudom, hogy a férfiaknak ez könnyebb, a nők viszont amikor elkezdnek gondolkodni róla, sokkal hamarabb a negatív dolgok jutnak eszükbe.

„...hogy én ebben se vagyok jó, én abban se vagyok jó, én ezt se csinálom jól, én nem tudom mi, mindig

letácsolnak a férfiak...” És így tovább. És belénk idegződik egy olyan dolog, ami valójában teljesen fölösleges és szentírás ellenes.

Mert Isten azt mondja, hogy neked, nekem, mindannyiunknak van egy-egy ajándéka vagy több is, amit Isten adott, amit fel tudunk használni. Fel tudjuk használni magunknak is, és fel tudjuk használni a Krisztus testének építésére is. János ezt így fogalmazza meg: „hogymindnyájan egyek legyenek úgy, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél el engem...”

Ez azt jelenti, hogy nekünk az isteni Szentháromság szerint kell az egyházban jelenlevők legyünk. El tudjuk képzelni, hogy Isten és Jézus veszekedik? Mert én nem. El tudjuk képzelni, hogy Jézus veszekedik a Szentlélekkel, hogy ide ne menjél Szent lélek, azt ne töltsd meg Szentlélekkel? Én nem tudom elképzelni.

És nekünk is gyülekezeti tagokként meg kéne tanuljuk azt, hogy mit jelent értékelni egymást. Először, első lépésben megtudni azt, hogy mi az én ajándékom, amit Istentől kaptam. Második lépésben pedig megtanulni azt, hogy a körülöttem lévő milyen ajándékot kaptak. És hogyan tudjuk ezt egymásnak az épülésre használni. A helyi gyülekezet, amiből származom, nagyon sokszor szokta azt mondani, főleg az idősebbek a fiatalokra, hogy látjátok milyen nadrágba jött templomba, szakadt nadrágba jött, nem szégyelli magát? De ilyenkor mi történik? Valójában ítélezünk a másíkról. És megfeledkezünk arról, hogy lehet, hogy egy doboz énekeskönyvet talán nehéz arrább tenni egy idősnek, viszont a szakadt nadrágú fiatal lehet, hogy tiszta szívéből jönne és segítene, ha nem ítéleznek fölötte, akkor nem nehéz számára szolgálni. De, ha folyamatosan ítéleznek róla akkor ő azt mondja, hogy én nem kérek belőle, nem megyek egy olyan helyre, ahol engem kicsúfolnak, kinéznek, megnéznak. És akkor csodálkozunk, hogy „...ezek a mai fiatalok nem járnak templomba...”

Kedves testvéreim, feltesszük azt a kérdést, hogy ezek a mai fiatalok miért nem járnak templomba? Vajon tudjuk-e értékelni az ő ajándékukat, az ő nyitottságukat, az ő szabadságukat, amit amúgy, ha kicsit őszintén vagyunk magunkhoz, akkor a mi fiatalosságunkban átélünk. Ugyebár hány presbiterünk mondja el azt, hogy úgy csenték az almát vagy a szőlőt a parókia udvaráról, hogy át kellett mászni a kerítést, és ma ettől még presbiterek és nagyon komoly emberek lettek belőlük. ...De ott volt egy tiszteletes..., aki nem haragudott meg valószínűleg a lopott gyümölcsért... mert tudta, hogy az is Isten ajándéka.

És így maradtak egyházközeliek ezek az emberek. Ma meg, ha valaki nem tartja be a szabályokat, vagy valamiben eltér egy kicsit is a megszokott rendtől, akkor a legnagyobb követ vetjük a fejére, és próbáljuk kitalálni magunk közül, mondván: „Te nem vagy olyan, mint mi.”

És ezt nemcsak az egyházban, hanem sajnos egyre inkább a világban is láthatjuk. A fő üzenete az első részének, a prédikációnak így hangzana, hogy az egység az egységünkben, és a Krisztusban való közös identitásunkban gyökerezik. És ez felhívás arra, hogy ne ítélezzünk a különbségek miatt a gyülekezetben, hanem lássuk meg ennek értékét, szorgalmazzuk az együttműködést. Arra törekedjünk, hogy az építésében vegyünk részt, építsük az egyházat, Krisztus testét.

2. A második dolog, amiről ma szeretnék beszélni, az a hitünknek a megélése. Az egyházunkban a részvétel nemcsak részvétel, hanem aktív elköteleződés is.

Figyeljünk arra, hogy én is fontos vagyok, én is Krisztushoz tartozom, nekem is helyem van ebben és más gyülekezetben is.

A Zsidókhöz írt levélben 10:24-25. ezt olvastuk, „És ügyeljünk egymásra, a szeretetre és jó cselekedetekre való felbuzdulás végett, El nem hagyván a magunk gyülekezetét, amiképen szokásuk némelyeknek, hanem intvén egymást annyival inkább, mivel látjátok, hogy ama nap közelget...” Talán egy kicsit már beszéltem róla, hogy hogyan is állunk mi a gyülekezeteinkhez. De arra szeretnék most koncentrálni, mert úgy gondoltam, hogy olyan nincs, hogy tökéletes gyülekezet se. Van, aki kivonul a gyülekezetből és máshova megy, ahelyett, hogy aktívabb lenne a sajátjában.

És van olyan is, hogy valaki kihágásokat tesz. Azt se lehet, hogy valaki felborítsa a pulpitust, mert ő éppen aznap rossz kedvel érkezik ide. Ugye? Tehát, nem így képzeljük el az istentiszteletet, hogy bejön valaki, és akkor leveri az asztalt, mert neki rossz napja van. Bár el tudjuk képzelni, de hátha nem fog ilyen történni. Én arra gondoltam, hogy az egyházból nem lehet senkit kizárni. Nem is szabad szerintem senkit kizárni. Viszont régen nagyon fontos volt az, hogy az ember, hogyha valamit tévedett, azért felelősséget vállalt. Volt súlya. Ma már, hogyha valaki az interneten kezdi osztani a másíkat, akkor azt mondjuk, hogy annak semmi jelentősége nincs, mert mi a képernyő mögöl, biztonságól, akárkinek, akármit írhatunk és mondhatunk. Függetlenül, hogy reális vagy fiktív dolgokat állítunk. Viszont elfelejtettük azt, hogy az embert kevéssel tette Isten kisebbé, mint önmagán. A mi szavunk is, teremő szó. Sokszor épít, de ugyanakkor rombolni is tud. Ahogy mi beszélünk egymással, az nagyon sokat jelent. És milyen könnyen tudunk mi rosszat mondani a másíkról. Lehet ezt úgy is tenni, hogy nem tudjuk, hogy mi történt az ő életében, lehet, hogy nem tudjuk, hogy pontosan mi zajlik, vagy miért mérges, vagy miért borítaná fel az asztalt. Nem ismerünk minden részletet, de ugyanakkor olyan hamar megítélünk valakit, vagy olyan hamar kizárunk valakit. És talán ilyenkor gyülekezetként, hívó emberekként, Krisztus testeként meg kéne kérdezzük azt is magunktól, hogy miért ilyen ez a személy? Lehet, hogy egy gyerekkori trauma, lehet, hogy sok terhet visel, lehet, hogy nem oldotta meg, vagy nem tudta megoldani mindazt,

amit hordoz magában. És mi, nekünk az a feladatunk, hogy ebben őt segítsük, felemeljük.

Nem kell mindenkinek megértő, gyülekezeti tag lenni, de ha nekem ajándékom van arra, hogy meghallgassak valakit, hogy figyeljek valakire, hogy meghallgassam az élettörténetét, tegyem azt. Mert csak azzal, hogy valaki elmeséli nekünk az ő életét, már azzal is gyógyul. Hányszor elmondják a pszichológusok, hogy nem kell válaszolni, amikor valaki a traumáiról beszél, hanem csak meg kell hallgatni.

A feleségemről is el tudom mondani, hogy nem mindenig megoldást szeretne tőlem, hanem csak azt szeretné, hogy valaki meghallgassa. És mi is ugyanígy a gyülekezetben szeretnénk azt, hogy bennünket is meghallgassanak. A második üzenete ennek az igehirdetésnek az, hogy minden tagtól elvárt, hogy aktívan vegyen részt az ajándékaival, idejét és szeretetét adva, ezzel elő segítve az egységet és a spirituális növekedést az egyházban, a Krisztus testében való növekedést.

3. És harmadjára pedig arról szeretnék beszélni, hogy ne savanyodjunk meg, hogy mennyi dolgunk lesz akkor a gyülekezetben, hogyha nekünk szolgálni kell és aktívnak kell lenni, mert mennyi ajándékkal jár az, hogyha mi közösségben élünk, hogyha mi észrevehetjük azt, hogy jó idejönni. Egy nagyon tradicionális gyülekezetből jövök, és úgy indultam el otthonról, Székelykocsárdról, hogy a következő 40 évemet valószínűleg minden vasárnap a templomban kell töltenem.

Hát engedtessek meg nekem akkor, Atyám, hogy ebben az évben azért nem minden vasárnap legyek ott az istentiszteleten. ...Ugye? Tehát az ember csak ember, még akkor is, hogyha lelkész, és úgy gondolja, hogy hát akkor ebben az évben újra diák lehet, újra kiélheti a diákságnak az örömeit, és nem biztos, hogy szüksége van arra, hogy minden istentiszteleten ott álljon, vigyázban, öltönyben, fekete-fehérben, Isten színe előtt.

De hát banális ez a gondolat, hiszen Isten mindenhol ott van, és ugyebár Isten mindenhol Velünk van, nem csak amikor összegyűlünk vasárnap, hanem a hétköznapijainkban is. És el kell jutnunk és juttatnunk akár ezt a gyülekezetet is, akár az otthoni gyülekezeteket is, oda, hogy az egységben való részvétel, előny, öröm, boldogság kell legyen, hogy én eljöhetelek ide Isten színe elé. Boldogság lehet az, hogy mi találkozunk egymással. Mert nem attól lesz növekedés, hogy havonta egyszer magyar nyelven beszélhetünk egymás között, nem ettől lesz nagyobb az Egyház. És nem is a miénk, hanem a Krisztusé!

De csak így születhetnek meg a hatékony tanúságtételek. Az egységes gyülekezet Krisztus szeretetét mutatja a közösség felé, és ezen keresztül vonzza az embereket az evangéliumhoz. Mondhatnánk azt, hogy kicsit önös érdek is, hogyha többen vagyunk, erősebbek vagyunk.

De ha az otthoni gyülekezetünket megkérdezem, hogy mi a legnagyobb baj a gyülekezetben, azt válaszolják nekem, hogy olyan kevesen vagyunk, tiszteletes úr.

Én most úgy megyek haza, hogy azt fogom mondani nekik, hogy ha olyan kevesen vagyunk, akkor hozz el három embert! Nem én kell elhozzak három embert, elég az, hogy felkészüljön a lelkipásztor az igehirdetéssel, ha egy ember van, ha három, ha háromszáz van a templomban. Ugyanannyi idő felkészülni. De nem a lelkipásztor a közösség központja, hanem Krisztus.

És azért mennyivel jobb érzés az, hogyha többen együtt tudunk lenni. És nemcsak a vasárnapokon, hanem a hétköznapijaink és napjaink építésében is. És így megjelennek a hatékony, gyakorlati, tanúságtételek a gyülekezetben.

Megjelenik az ellenállhatóság a próbatételekben. Az egység erőt ad, hogy szembenézzünk a kihívásokkal. Ha többen vagyunk, sokkal nehezebben lehet megdönteni bennünket, és ha Krisztus fejként vezérel minket, akkor aggódni sincs okunk.

És most kitérőt teszek egy kicsit, de a mai világban, ahol atomizálva van a társadalom. Melyik a legkisebb része a társadalomnak? Ma már nem a család, hanem az egyén. Miért? Mert egyedül azt csinálunk veled, amit akarunk. Mert egyedül vezethető vagy. Mert egyedül kevés vagy. De ha többen ugyanúgy gondolkodunk valamiről, ha többen ugyanazt fontosnak tartjuk, senki nem dönthet meg bennünket, tudván, hogy a mi Urunk a Világ Teremtő Ura.

Isten beszéde számunkra az, hogy mi hozzátartozunk, keresztyének lehetünk. Nem csak magyar keresztyének, nem csak holland keresztyének, -oszátrák, -svájci, -dél-afrikai, -ausztrál keresztyének, hanem együtt tartozhatunk Krisztus testéhez. Nekünk magyaroknak az a feladatunk, hogy meg kell tanuljunk mások fele is nyitni, jobban!

Mert aki itt él Hollandiában, az tudja, hogy felénk nagyon sokszor nyitottak a hollandok. És legfőképpen pedig meg kell tanuljunk azt, hogy Isten küldetését nekünk is be kell teljesítenünk. És ismét magunk fele nézhetünk egy kicsit, hogy mi az én küldetésem? Milyen ajándékot kaptam? Mivel szolgálhatom a közösségemet?

Milyen feladatot bízott rám Isten? Mivel tudok én, az én személyemben hozzájárulni ehhez a gyülekezethez, a Krisztus testéhez.

Ámen.

Zwolle 2025.08.10.

Nt. Lészai Robert

Hágai Magyar Óvoda és Iskola

A 2006-ban alapított intézmény évente több mint 100 gyermek számára nyújt oktatást, szombatonként 10-13 óra között, 2 óvodai és 6 iskolai csoportban. A gyermekek életkora 2 és 18 év között van. Az iskolások magyarországi tankönyvekből tanulnak. Szeretettel várják az érdeklődő szülőket, gyermekeket.

Info: <http://www.federatio.org/hmoi.html>

Jelentkezés: csanady@federatio.org

GRONINGEN

Van den Akker-Pap Noémi vagyok. Itt élek Groningenben a férjemmel és 2 gyerekemmel (Benjámint 7 éves, Eszter 3 éves). Össze szeretnénk hozni itt egy magyar iskolát (olyasmit, ami már Den Haagban 19 éve működik) az itteni magyar családokkal. Arra szeretném megkérni, hogy küldjék ki az alábbi linket minél több magyar családnak, hátha lenne egy pár érdeklődő.--- <https://forms.gle/LmxhStVmeQRsCnnW6>

A barcasági Apácán, Apáczai Csere János születésének 400. évfordulóján az idei, 2025-2026-os tanévet ünnepélyesen Apáczai tanévvé nyilvánították. Szotyoriné Raduch Réka felvétele

ALBERT CSABA, ORGONAKONCERT, Pannonhalma, 2025. szeptember 30

<https://www.facebook.com/100067710805988/videos/807075399164482/>

1651-ben szeptember 30-án kötött házasságot Utrechtben Apáczai-Csere János és Aletta van der Maet

Házsongárdi temető, Kolozsvár - <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1323447992757286&set=gm.4078446452429496&idortv=3908170199457123>

Dr.Tóth Miklós életművére emlékezünk

Folytatás előző lapszámunkból

Miklós Tóth: Hongaarser dan Hongaars, thuis in Nederland, met altijd een liedje in zijn hoofd---
<https://www.mostmagyarul.nl/mensen-portretten/gerhild-toth-van-rooij-korte-biografie-en-lijst-van-publicaties-in-most-magyarul>

In juli 2015 zat ik in Den Haag een kunsthistorisch onderzoek te lezen van Magdi Tóth-Ubbens, die al zestig jaar gelukkig getrouwd is met Miklós István Tóth. Ineens belde Ákos Urbán, voorzitter van de Hongaarse Federatie. Daarna deelde Miklós mee: „Ik ga naar Budapest voor een prijs.” Magdi wist van niets. Miklós zei haar: „Ik doe wat ik doe niet daarvoor. Ambassadrice H.E. Orsolya Szijártó heeft me aangespoord de prijs niet als ijdel vertoon te zien. Het bedrag kan voor Hongaarse doeleinden in Nederland gebruikt worden.”

Grote prijs voor Miklós Tóth

De prijs, een miljoen forint groot, wordt uitgereikt voor Sint Istvánsdag. Hongaren vieren zijn naamdag op 20 augustus op een manier die op ons Nieuwjaar lijkt. István, Stefanus I uit het Huis Árpád, werd in het jaar 1000 met de van Paus Silvester II ontvangen kroon tot de eerste koning van Hongarije gekroond. De heilige István sloot aan bij het Westers christendom. Vicepresident Zsolt Semjén reikte op 19 augustus j.l. in het Hongaarse parlement de ‚Grote onderscheiding voor Hongaren buiten Hongarije’ uit. De Külhoni Magyarságért-prijs werd toegekend aan tal van organisaties. Miklós sloot de rij en toen drong tot hem door dat alleen hij de Grote prijs als persoon kreeg. Hij leidde de aandacht meteen af door Semjén toe te spreken op de hem kenmerkende wijze: „Uw uitstekende inleiding moet u publiceren.”

Hongaren buiten Hongarije

Naast het diploma en bedrag omvat de prijs een grote bronzen legpenning met monogram van de zeer gewaardeerde beeldhouwer-medailleur György Pál Kiss (1943), die van Noord- tot Zuid-Europa in belangrijke musea, galleries en op biënnales ruim een halve eeuw werk heeft laten zien. Zijn beelden en plaquettes van historische personen, schrijvers en componisten hebben krachtige, robuuste lijnen, zo ook op de legpenning waar een boompje aan de horizon de wortels uitstrekt tot in het eindeloze wortelstelsel van de majestueuze boom die naar de wolken reikt. Of is het boompje buiten Hongarije aan het grote wortelstelsel ontsproten?

Op Miklós en de groepsvertegenwoordiger uit Toronto na kwamen alle gelauwerden uit gebieden uit het historische Hongarije, die na het Trianon-vredesverdrag uit 1920 aan de aangrenzende landen waren toebedeeld (zie ook ons artikel op blz. 4). Na de prijsuitreiking stelden Hongaren uit Hongarije, historisch Hongarije en daarbuiten, waaronder in Nederland werkzamen naar (historisch) Hongarije teruggekeerde Hongaren: ‚Gelauwerden uit „Groot-Hongarije” zijn géén buitenlandse Hongaren.’ Zij hadden moeite met de naam van de prijs (Külhoni magyarságért (die in het Nederlands te vertalen is als de ‚Pro Buiten-Hongaren-prijs’)). Miklós sprak alleen over de fantastische dans- en muziekuvoering na de

plechtige uitreiking, met Hongaarse en Roemeense dansen, beiden uit Zevenburgen (ofwel Transsylvanië). Het ontroerde hem dit in het parlement te zien

Ehrenkommendator

De geschiedenis loopt door alles heen. We stappen in de taxi naar de Johanniters. Toen de Hongaarse Commenderij zich op bevel van de communisten moest opheffen ging die door in het buitenland en werd wereldwijd een samenbindende factor voor Hongaren, kerkelijk en charitatief. In 1957 trad Miklós toe tot deze Hongaarse Commenderij van de Johanniter, die deel uitmaakt van de Johanniter Orde Balije Brandenburg (Berlijn). Hij is later benoemd tot Ehrenkommendator (iemand die zich op bijzondere wijze heeft onderscheiden) en is lid van het ‚brede Kapittel’, het hoogste bestuursorgaan van de Orde. Zijn Johanniertoga in de regen uit zijn tas halend, stapt hij razendsnel in de Johannitersrij, die als een eenheid binnenschrijdt in de Szilágyi Dezső-téri templom waar zijn vader ooit hulppredikant was. Hij is ineens sereen.

Sint István

Halverwege de gemoedelijke receptie na de dienst moet Miklós, die ook Verbindingsridder bij de Johanniterorde in Nederland is, verder. Johanniter Jhr. Paul F. de Ranitz tot Doornick rijdt hem naar de Maltezer (Katholieke) orde in de historische, sprookjesachtig verlichte burcht. Langs onbeweeglijke erwachten in historisch huzarenuniform betreden ze de binnentuin, waar alles bruist rond een bijna overladen buffet. Het wordt stil als aan de vooravond van Sint István de nieuwe voorzitter wordt voorgesteld. Op Sint István lopen Johanniters en Maltezers, evenals de presidenten en leden van de regering, mee in de processie met de reliek met de hand van Sint István. In de dienst wordt een brood gezegend dat is gebakken van meel uit alle provincies van Groot-Hongarije. Vanaf het plein kijken velen toe. Deelname is belangrijk voor Miklós, die in West-Europa én het Karpatenbekken betrokken is bij kerkelijke activiteiten. Vanaf 1949, toen Miklós in Nederland kwam studeren, organiseerde hij hier kerkelijke activiteiten, en hij blijft voortdurend in gesprek met God voor alles wat hij doet.

Dombóvár, Szekszárd

Zijn opa van moederszijde was opperrentmeester van een Hongaars, nu Slowaaks grootgrondbezit. Hij overleed voor de Eerste Wereldoorlog en liet zijn vrouw en hun zeven kinderen een klein pensioen na. Een van de kinderen, zijn moeder, kwam bij een tante in huis. Die kinderloze zus van de oma van Miklós was de vrouw van een notaris in Dombóvár. Daar heeft de vader van Miklós de hervormde kerkelijke gemeente georganiseerd en zijn vrouw ontmoet.

Na zijn theologiestudie in Budapest, Genève en Parijs

was hij bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog teruggekomen over de Adriatische Zee, op één van de laatste schepen die nog voeren. Nadat ze in 1924 waren getrouwd in Budapest, verhuisden ze naar Szekszárd, waar Miklós op 6 augustus 1925 ter wereld kwam.

Hij groeide op in een hervormde pastorie in een stad met gemengde rooms-katholieke, hervormde, lutherse en joodse bevolking. In het harmonische gezin was er contact met alle lagen van de bevolking, waaronder mensen in leidende functies op politiek, economisch, cultureel en kerkelijk gebied.

Budapest

„De oudtante die mijn moeder in huis nam, was voor ons een extra grootmoeder. In Budapest staat in de wijk ‘Tabán’ het geboortehuis van de arts Semmelweiss, de ‘redder van de moeders’.

Een eenvoudig huis dat zij met mij bezocht als een pelgrimsoord. Ik zie nog de Burcht voor me, zoals deze was opgebouwd na 1867. Dit vredige, welvarende Budapest veranderde. Na mijn eindexamen gymnasium in 1943 ging ik daar rechten studeren en studeerde gelijktijdig op het Instituut Buitenlandse betrekkingen (een Hongaars ‘Clingendael’). Als veertienjarige wilde ik al naar het buitenland en leerde bewust Duits, Frans en Engels.

Na plechtigheid in parlamentsgebouw: v.l.n.r. Emőke Urbán-Kátay, Csanády Ágnes (Hongaarse Federatie), Gerhild & Andries Tóth (zoon en schoondochter), Miklós Tóth, Gabriella Vincze-Bába (achter-achternicht), Jhr. Paul E. de Ranitz, István Tomcsányi (kommandator van de Hongaarse commenderij van de Johanniter Orde), Ákos Urbán (voorzitter Federatie).

--- In 2001 werd Miklós Tóth geridderd in de Nieuwe Kerk: „Daar zong het koor uit Debrecen. Bij hun optreden twee weken eerder hoorde ik dat ik Ridder in de Orde van de Republiek Hongarije zou worden en er werd gevraagd of ik daarbij namens de laureaten een Engels dankwoord wilde houden. In de kerk staat de tombe van Michiel de Ruyter, als redder van predikanten een voorbeeld in onze calvinistische kerkgeschiedenis evenals de Hongaren die vanaf begin 17e eeuw in Nederland studeerden. Voor de Stichting Protestant-Christelijke Geestelijke Verzorging voor Hongaren in Nederland verzorg ik al veertig jaar elk kwartaal de diensten in de Kloosterkerk in Den Haag. Op 20 september verraste Ágnes Csanádi me daar met jong en oud, volkomen onverwacht, met festiviteiten voor mijn 90e verjaardag. Die tweetalige diensten zijn er ook in Oost- en Noord-Nederland, waaronder

een tijd in de GBV-zaal in Oudkerk, en altijd met Hongaars gebak na om nog even samen te zijn. Als Hongaarse voorganger was het extra bijzonder om in ‘de kerk van Michiel de Ruijter’ te worden geridderd.” Miklós was toen ook al Officier in de Orde van Oranje Nassau. „Het gaf uiteraard een prettig gevoel om zomaar opeens een Koninklijke onderscheiding te ontvangen. Ik neem aan als erkenning voor mijn professionele en maatschappelijke werk in Nederland. Daar was ik werkelijk blij mee. Ik ben thuis in beide landen. De Hongaarse benoeming was waarschijnlijk voor Hongaarse activiteiten in Nederland.”

E helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét a Mikes Kör közleményére--- HÁGA Mikes Tanulmányi Nap-----2025. október 19.

2015. júliusában egy művészettörténeti előadáson voltam, amelyet Tóth-Ubbens Magdi tartott, aki már hatvan éve boldog házasságban élt Tóth Miklós Istvánnal. Megszólalt a telefon, Urbán Ákos volt az, a Hollandiai Magyar Szövetség elnöke. A hívás után Miklós elmondta, miért hívták: „Budapestben kitüntettek.” A semmiről nem tudó Magdinak azt mondta Miklós: „Amit teszek, nem a díjért teszem. Szíjjártó Orsolya nagykövet asszony biztatott, hogy ne a hiúságom legyeztetésének tekintsem az elismerést, hiszen a kitüntetéssel járó összeget a hollandiai magyarság javára lehet fordítani.”

Tóth Miklós kitüntetése

A kitüntetést, mellyel egymillió forint díj jár, Szent István napján adják át. A magyarok számára ez egy nagy ünnep, hasonlíthatjuk a Hollandiában újkor történetekhez. Árpádházi Szent István Kr.u. 1000-ben lett Magyarország első királyává koronázva a II. Szilveszter pápától kapott koronával. Ő volt az, aki csatlakozott a nyugati keresztyénséghez. Idén augusztus 19-én adta át a neves díjat Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes a parlamentben. A Külhoni Magyarságért Díjat kapók sorát Tóth Miklós zárta, aki végignézte a díjazottakon konstata, hogy a többiek mind szervezettek képviselnek, s Miholcsa József erdélyi szobrász mellett egyedül ő magánszemély még. A figyelmet erről az órá annyira jellemző módon terelte el, amikor azt mondta Semjén Zsoltnak: „Uram, kiváló beszédét publikálnia kellene.”

Magyarok Magyarországon kívül

Az oklevél és az összeg mellé jár egy bronzplakett az ismert Kiss György kezétől; az Európa-szerte elismert szobrász- és éremművész félévszázados életműve számos múzeumban, galériában és biennálén megcsodálható volt már. Szobrai és plakettjei történelmi személyekről, írókról, zeneszerzőkről készülnek karakteres megjelenítésben. Ilyen robusztus az emléklakett is, amelyen a horizonton látható kis fa gyökereivel leér az égis érő koronájú nagy fa gyökereihez. Vagy a Magyarországon kívül található kis fa a nagy fa gyökereiből ered? Miklóson és a kanadai (Torontó) Szent Erzsébet

Római Katolikus Magyar Egyházközség és Magyar Iskola képviselőjén kívül minden díjazott a történelmi Magyarország területéről érkezett; azokból a Magyarországgal határos országokból, amelyek a Trianoni egyezség (1920) után egy-egy részt kaptak Nagy-Magyarországból. A díjátadás után a magyarországiak, magyarok a történelmi Magyarország területéről és azon kívül, így a Hollandiában élők mindannyian egyetértettek abban, hogy 'A Nagy-Magyarország díjazottja nem külföldi magyarok'. Úgy tűnt, gondjaik voltak a díj nevében szereplő 'külhoni' szóval. Miklós csak a fantasztikus tánc- és zenei előadásokról beszélt, az erdélyi magyar és román táncokról. Meghatotta, hogy mindezt a parlamentben láthatta.

Tiszteletbeli kommandátor

A történelem szálai mindent átszőnek. Taxiba ültünk, hogy elmenjünk a johannitákhoz. Amikor a kommunisták megszüntették a Johannita rend magyar tagozatát, az a külföldi tartományba tagozódott be, s vált a nyugatra távozott, anyaországtól elszakadtak összekötő szervezetévé mind egyházi, mind pedig jótékonyági alapon. Miklós 1957-ben lépett be a Johannita Rend Brandenburg tartományának magyar tagozatába, ahol később tiszteletbeli kommandátor (parancsnokló parancsnok) tisztséget kapott, valamint tagja a konventnek, a rendtartományi tanácsnak. Miklós, aki kapcsolattartó lovag a rend holland tagozata felé, az esőben előveszi a táskából a johannita tógát, s gyors léptekkel beáll a sorba, így vonulnak be rendezetten a Szilágyi Dezső téri templomba, ahol az édesapja valamikor segédlelkész volt. Derű száll a lelkére.

Szent István

Az istentisztelet utáni jóhangulatú fogadás a felénél tart, amikor Miklósnak indulnia kell. A holland nemes, Paul F. de Ranitz tot Doorninck viszi el a Máltai (katolikus) rendhez a mesésen kivilágított Várba. Történelmi huszáregyenruhába öltözött, mozdulatlan díszőrök mellett haladnak el, majd belépnek az udvarra, ahol mindenki nyüzsg a zsúfolásig rakott büféasztal körül. Csend lesz azonban, amikor Szent István ünnepe előestéjén bemutatják az új elnököt. Szent István ünnepén a Johannita és a Máltai Rend tagjai a kormány elnökségével és tagjaival részt vesznek a Szent Jobb-körmenetben, amely Szent István ereklyéjét hordozza. A Szent István-bazilikában tartott szentmisén áldást mondanak arra a kenyérre, amely a Nagy-Magyarország minden részéről érkezett búzából őrölt liszttel készült. A téren rengetegen kísérik figyelemmel a történeteket. Miklós számára fontos az ünnepségen való részvétel, aki Nyugat-Európában és az egész Kárpát-medencében részese az egyházi történéseknek. 1949-től kezdve szervezett Miklós egyházi eseményeket, tartott istentiszteleteket Hollandiában, ahova tanulni érkezett. Szüntelenül Isten elé viszi mindazt, amiben tevékenykedik.

Dombóvár, Szekszárd

Anyai nagyapja egy felvidéki nagybirtokos főintézője volt, aki az első világháborúban halt meg, hátrahagyva feleségét, hét gyermeküket és egy kicsi járandóságot. Az egyik gyermek (később Miklós édesanyja) egy gyermektelen nagynénjéhez került, aki a dombóvári jegyzőnek volt a felesége. Ott ismerte meg Miklós édesapja, aki részt vett település református egyházának a létrejöttében. Ő Budapest után Genfben és Párizsban folytatta teológiai tanulmányait és az első világháború kitörésekor az Adriai tengeren az egyik utolsó hajón tért vissza szülőföldjére. Miután Budapesten összeházasodtak 1924-ben, Szekszárdra költöztek, ott született Miklós a rákövetkező évben, augusztus 6-án, s nőtt fel a református parókiáján annak a városnak, amelynek lakosai római-katolikus, református, evangélikus és zsidó vallásúak voltak. A szeretetteljes légkörű családban, otthonukban találkozik a társadalom minden rétegével, közöttük egyházi, kulturális, gazdasági és politikai vezetőkkel.

Budapest

Mint Miklós visszaemlékezik, az édesanyjának a nagynénje, aki őt annak idején magához vette, nagymamává vált a családban. A fővárosban Tabánban áll Sesselweisnek, az anyák megmentőjének a háza, ahova ez a pótnagymama mintegy elzarándokolt vele. Élesen megmaradt benne a vár képe, ahogy az az 1867-es átépítés után kinézett. Később azonban sajnos megváltozott a békés, jólérről tanúskodó Budapest. Miklós az érettségi után 1943-tól jogot tanult, s azzal egyidőben a Külügyi Intézetnél is hallgató volt; tizennégy évesen már tudatosan tanult németül, franciául és angolul, mert külföldre akart menni.

2001-ben Tóth Miklós holland állami kitüntetést kapott az amszterdami Újtemplomban (Nieuwe Kerk). Az esemény körülményeire Miklós így emlékezett vissza: „Ott énekelt a Debreceni Kántus. Két héttel előtte, a hangversenykor tudtam meg, hogy megkapom a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetést és felkértek, hogy a kitüntetettek nevében angolul mondjak köszönetet. A templomban ott áll Michiel de Ruyternek a sírja, aki prédikátorokat mentett meg és példakép a kálvinista egyháztörténetben csakúgy, mint azok a magyarok, akik a XVII. századtól fogva Hollandiában tanultak. A Hollandiai Magyar Protestáns Keresztyén Lelkigondozói szolgálat égisze alatt negyven éve tartok háromhavonta istentiszteletet Hágában a Kloosterkerk-ben. Szeptember 20-án ott lept meg Csanády Ágnes, valamint sok gyülekezeti tag nagy ünnepséggel a 90. születésnapom alkalmából. Ezek a kétnyelvű istentiszteletek Hollandiának a keleti és északi részén is vannak, ezeket az összejöveteleket magyar módra süteménnyel, kötetlen beszélgetéssel zárjuk. Magyar lelkipásztorként különleges élmény volt 'Michiel de Ruyter templomában' kitüntetést kapni.”

Miklós akkor már az Orániai Nassau Rend tisztje volt. Erről így beszélt: „Természetesen különleges érzés volt

egyszer csak egy királyi kitüntetésben részesülni, amit a munkámban végzett, valamint a közéleti erőfeszítéseim elismerésének tekintek, ezért igazán örültem neki. Mindkét országban otthon vagyok. A magyar kitüntetést valószínűleg a Hollandiában a magyarok között végzett munkámért kaptam.”

A cikk írója Gerhild Tóth-van Rooij----Fordította Solyom Uzonka

Nyugdíjas, aktív és leendő Lelkészek a 2019-es vianeni találkozón, balról jobbra: Van Bolhuis-Szabó Emőke,

Paál Károly, Ambrus András, özv. Tüski Isvanné Szabó Márta, dr. Tóth Miklós, dr. Hermán M. János, néhai Lapohos András, Hadnagy Edina Melánia, Csanády Ágnes.

Jannie Weener-Marang, 1912 -1997 - (Részlet dr. Tóth Miklós gyászbeszédéből.)

IN MEMORIAM MEVROUW J.W. WEENER-MARANG
1912-1997.

Bij het afscheid – menselijk gesproken – van mevrouw Weener moet een woord van herinnering en dank verklanken van de zijde van de in Nederland levende Hongaren en van de Stichting Prot. Christ. Geestelijke Verzorging voor Hongaren in Nederland in het bijzonder. Dit afscheid kan niet anders dan persoonlijk zijn. Wij hebben in haar een persoonlijkheid van groot formaat verloren.

Mevrouw Weener en haar echtgenoot heb ik ruim 47 jaar geleden, in 1949, het jaar van mijn komst naar Nederland, leren kennen. Dit gebeurde uiteraard via Ds Tüski – die ik reeds vanaf 1943 kende – die bij de familie Weener als bursaal woonde en met wie ik hier te lande van begin af aan nauw samenwerkte en samenwerk. Hierdoor ben ik in staat uit eigen waarneming de belangrijke rol en werk van mevrouw Weener op 'Hongaars' gebied hier te lande in hun historische samenhang te overzien. Vaak heb ik vroeger – al dan niet samen met de stichters van de Vereniging 'Mikes Kelemen', Vereniging voor Hongaarse Kunst en Literatuur in Nederland – aan de Tollensstraat in Utrecht gelogeerd, waar ik met het echtpaar Weener veelvuldig van gedachten heb gewisseld. (Ook de stormnacht met de watersnoodramp in februari 1953 heb ik daar doorgebracht.)

De heer en mevrouw Weener hebben in de zestiger jaren – toen het duidelijk werd, dat zij hun dakpannenfabriek in Vianen zullen sluiten terwijl de daarbij behorende gronden voor de stadsuitbreiding zullen worden onteigend – besloten één hectare grond als huwelijkscadeau aan Ds en mevrouw Tüski te schenken. Laatstgenoemden hebben gezegd een dergelijk persoonlijk geschenk niet te willen aannemen, maar het op prijs te stellen de grond voor hun pastoraal werk onder de Hongaren te bestemmen. (Dit is de reden, waarom deze grond op naam staat van de Hongaarse Prot. Christ. Stichting.) Wij – Ds Tüski en ik – zijn bij herhaling naar Vianen gegaan om de situatie ter plekke op te nemen en om plannen te smeden voor de toekomst. Wij sopten in de modder rond met rubberlaarzen aan. Doch de grond alléén zou onvoldoende zijn geweest voor het gestelde doel. Hier en nu moet duidelijk worden verklaard, dat het Hongaars Ontmoetingscentrum te Vianen financieel voor het allergrootste deel aan de familie Weener-Marang en in het bijzonder aan de persoonlijke inzet en visie van mevrouw Weener is te danken. Zonder haar initiatief, zonder de daaruit voortvloeiende bijdragen en zonder haar niet aflatende daadwerkelijke medewerking zou daar niets staan. Hiermee doe ik niets af aan de grote waarde en belang van vele, veelslachtige bijdragen van velen, maar bovenal moet bij deze gelegenheid dit basisgegeven worden vastgesteld en onderstreept. – Mevrouw Weener voerde in haar hele leven één beleid uit, t.w. het gezamenlijke beleid van wijlen haar echtgenoot en van haarzelf. Zij deed dit consequent, met grote wijsheid, realiteitszin, mensenkennis en met een warm en liefdevol hart.

„Kétféle „befogadóra” emlékezhetünk vissza: azokra, akiknek a számára teljesen ismeretlen volt mindaz, ami „magyar”, és talán a többségre, akinek már mondott valamit a szó: „magyar”, sőt talán már ápoltak is valamilyen magyar kapcsolatot. Az utóbbiak legtöbbször hívó emberek, valamelyik egyház aktív tagjai voltak. Ezek sorába tartozotta Weener-Marang házaspár is. A fenti emléktáblájukat éppen húsz évvel ezelőtt, a megnyitás alkalmával helyeztük el a vianeni „Magyar Otthonban”. Nélkülük, majd a férje halála után Weenerné további rendszeres támogatása nélkül sohasem lett volna magyar otthonunk...” Tüski István

Jelezzük, hogy Jannie Weener-Marang (1912 -1997) adományozó jóltevőnk összetört emléktábláját is szeretnénk megújítani vagy egy újat állítani, hogyha nem kerül elő a régi. Mindenkit tisztelettel kérünk a fennmaradt fényképek, hírlevelek és vianeni dokumentumok közzé tételére!

Alól a Hollandiai Magyar Protestáns Lelkigondozó Szolgálat Alapítvány neve az eltűnt EMLÉKTÁBLA
s z ö v e g é n :

HÍREK HOLLANDIÁBÓL

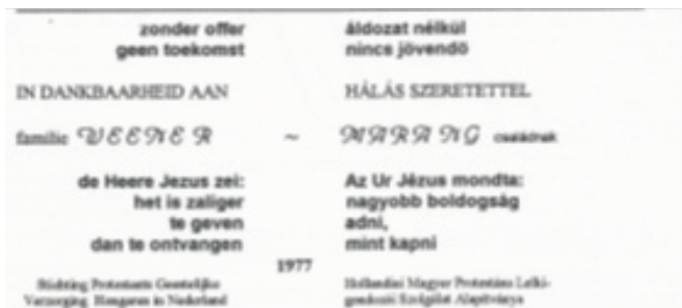
Az Egyház ott van, ahol az élő Ige összeköt bennünket. Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk! /GYÜLEKEZETÉPÍTŐ KONFERENCIA, ZWOLLE

Isten kegyelme ott is működik, ahol emberileg nincs remény vagy látható út. Ő minden képzeletet képes felülmúlni!

A Zwollei Magyar Református Egyházközség 2024 december 13-15 napjain missziói konferenciát szervezett a jövő egyházáról, mintegy nyolcvan résztvevővel. Az alapvető kérdés: Bízunk a hit megtartó erejében vagy elveszünk? Az igei tanácskozás üzenete: **Mindenek ékesen és jó renddel legyenek (1 Kor.14:40)**

A roll-upot Truczka József presbiter testvérünk és családja ajándékozta. Grafika: Szomor Attila

ISTENTISZTELETEK / KERKDIENSTEN

VIANENI MAGYAR OTTHON	HONGAARS ONTMOETINGSCENTRUM TE VIANEN
Panoven 17 A, 4133 NG Vianen, bejárat a Langeweg 145 sz. házzal szemben. Tel.: 0347-375040	
Minden vasárnap 14.30 órákor istentisztelet, délutáni kultúrprogram esetén 13.30 órákor. Az épület minden vasárnap 13:30 órától nyitva van. - Január 6., Újévi istentisztelet, 14:30 órákor - Március 23., Húsvét első napja, úrvacsoraszts, 14:30 órákor - Május 11., Pünkösd első napja, úrvacsoraszts, 14:30 órákor - December 25., Karácsony első napja, úrvacsoraszts, 14:30 órákor 2009. január 4., Újévi istentisztelet, 14:30 órákor	Kerkdienst elke zondag om 14.30 uur; in geval van andere bijeenkomsten om 13.30 uur. Het gebouw is open op elke zondag vanaf 13:30 uur. 6 januari, Nieuwjaars kerkdienst, om 14:30 uur 23 maart, 1e Paasdag, heilig avondmaal, om 14:30 uur 11 mei, 1e Pinksterdag, heilig avondmaal, om 14:30 uur 25 december, 1e Kerstdag, heilig avondmaal, om 14:30 uur 4 januari 2008, Nieuwjaars kerkdienst, om 14:30 uur
Részletes információ a "Jöjjetek" című újságban, melyet kérésre mindenkinél elküldünk.	Zie "Jöjjetek", dat op verzoek aan belangstellenden wordt toegezonden.
Információ / Informatie: Familie Tuskó, tel./fax: 030-2937788	
Istentiszteletek: Hága, Észak-Hollandia körzetekben: Igét hirdet / Voorganger: Dr. Tóth Miklós. Postbus 10.249, 2501 HE Den Haag. Tel: 070-3587248. Fax: 070-3584983. Email: fidelitas@zonnet.nl Hágai és Rotterdami Körzeti Titkárság / Secretariaat Regio Den Haag en Rotterdam Mw Teréz Roest-Nagy, Drakestein 12, 2352 JV Leiderdorp, tel.: 071-5892053. E-mail: marco_ten@roest1.speedlink.nl	
HÁGA / DEN HAAG Istentisztelet / Kerkdienst: Kloosterkerk, Lange Voorhout 4, 12 órákor / om 12 uur. Istentiszteletek magyar és holland nyelven: március 16., június 15., szept. 21., dec. 21. Hongaars-Nederlandse kerkdiensten: 16 maart, 15 juni, 21 september, 21 december	
ÉSZAK-HOLLANDIA – HET NOORDEN DES LANDS A 'Bloemrijk Vertrouwen' Galéria termében, a Tóth-Van Rooijen családnál Van Sminlaweg 70, 9064 KE Alstsjerk Tel.: 058-2561176. 14:30 órákor / om 14:30 uur	
Istentisztelet: november 23., karácsonyi istentisztelet Kerkdienst: 23 november	
MAASTRICHT Információ / Informatie: Drs. Visser-Pál Irén, tel.: 043-3253543 - Református imaközlésén - Gebiedsdienst	

<https://www.epa.hu/00000/00008/00012/pdf/00012.pdf>

VIANENI MAGYAR HÁZ HONGAARS ONTMOETINGSCENTRUM TE VIANEN-2008

A vianeni Magyar Otthon épülete nagyon leromlott. A tető gyors helyreállítást igényel, amire 15.000 euró szükséges. A komoly évi alapköltségek még ehhez járulnak. **A Vianeni Ház valamennyiünk szolgálatára áll.**

Adományokat kérünk és várunk a Stichting Prot. Christ. Geestelijke Verzorging voor Hongaren in Nederland, Utrecht, számlájára, 'épület' megjelöléssel, postbank rekening nr. 3675. Előre is köszönet a szíves hozzájárulásokért.

Het gebouw Hongaarse Ontmoetingscentrum verkeert in slechte toestand. Het dak moet allereerst worden vernieuwd; kosten 15.000 euro. Hierbij komen nog de overige serieuze kosten. **Het Ontmoetingscentrum is ten dienste van de gehele Hongaarse gemeenschap hier te lande.** U wordt verzocht Uw donaties en bijdragen te storten op Postbank rekening nr. 3675, t/n Stichting Prot. Christ. Geestelijke Verzorging voor Hongaren in Nederland, Utrecht onder vermelding 'Gebouw'. Bij voorbaat dank voor Uw bijdrage. <https://www.epa.hu/00000/00008/00012/pdf/00012.pdf>

Az Egyház jövője a diaszpórában/ szórványban. A hollandiai magyarok keresztyén hitének gyakorlása: kérdés, probléma, kihívás-elhívás, lehetőség!(!?)
 “Tunya álmainkat jég verte /S még a Templomot se építettük föl. /Helyünkön meg nem tudtunk állni /S ide kerültünk, ez kezdeti átkunk,/--- Árvult, de mégis győzedelmes fajta:/--- S elveszünk, mert elvesztettük magunkat.”
- Ady Endre: A szétszóródás előtt

Zwolle, 2024 december 14: a Hollandiai Magyar Református Egyház megalapítása

**Észak-Németországi Magyar Református
Lelkigondozói Szolgálat**

V.Mózes 8,2:”És emlékezzél meg az egész útról, amelyen hordozott téged az Úr, a te Istened!”

Nt. Menkéné Pintér Magdolna nyugdíjba vonulása alkalmával 2025 november 8-án, szombaton, 14.30 órakor kezdődő ünnepi istentisztelet keretében búcsúztatják szeretett lelkészüket a magyar gyülekezetek hívei. A Presbitérium nevében kiadott meghívó szerint Dózsa Éva Mária elérhetőségén szíveskedjenek jelentkezni a résztvevők: emdossa@gmx.de tel.0049051151061916---Cím: Evangelisch Reformierte Kirchengemeinde Hannover. Lavesallee,4. HANNOVER. – hannover@reformiert.de

Magdi, nt. Menkéné Pintér Magdolna búcsúzik. Mind a két szemünk sír. Távozó lelkipásztor testvérünk helyett támadjon derék munkás, ezt kívánjuk a német-

országi atyánkfainak! - Zwolle egyházközsége szívből reméli, hogy a jószomszédi köteleket a jövőben is ápoljuk. Keressük tehát A KONFERENCIÁKAT vagy a közösségépítés egyéb alkalmait. A Prédikátor 4, 9-12 verseiben az áll hogy. Isten szövetségében a hármaskötél nem szakad el. A szórványvilágon túli, másfajta idegenséget megélt Visky András szavait idézzük, sőt Hollandiából is megerősítjük, hogy Istent nem mi találtuk ki. Folyamatosan tapasztaljuk, hogy szerető Mennyei Atyánk a nyugati magyar diaszpórában a fegyelmetlenség és a megtévesztő alapítványok ellenére is meghagyta magát. ---Visszatekintve a hűség pásztorlás éveire, köszönjük a Magdi prédikációit, leveleit, MAGYARSÁGSZOLGÁLATÁT, az ifjúság tanítását - ISTEN VELÜNK VISZONTLÁTÁSRA drága szolgatársunk. -A zwollei Magyar Református Egyházközség PRESBITÉRIUMA ÁLDÁST KÉR Menkéné Pintér Magdolna további életére, a testvéri ünneplők tanácskozására, a németországi hívek és szolgálattevők munkájára.

-Urbán Ákos gondnok, Szilágyi Árpád jegyző, dr. Hermán M. János nyugalmazott lelkipásztor

In memoriam Baranyai András

Drága, liebe András,

Beste rouwende familie, beste vrienden en leden van de Mikes Kelemen Kring,

Mijn naam is Réka Deuten-Makkai, en ik spreek vandaag tot u als voorzitter van de Mikes Kelemen Kring. We zijn hier bijeen om afscheid te nemen van onze dierbare vriend en gewaardeerd lid, András, en hem te bedanken voor zijn onuitwisbare bijdrage aan onze gemeenschap.

De Mikes Kelemen Kring is meer dan een stichting; het is een thuis voor de Hongaarse intellectuele gemeenschap in Nederland. Een plek waar we samenkomen om te discussiëren en te bouwen aan het geestelijke en culturele welzijn van de Hongaarse gemeenschap hier. Jarenlang was András een zeer actief lid, en later onze toegewijde secretaris. Hij werkte stevast op de achtergrond. Hij was niet graag in de schijnwerpers, maar was de stille kracht, de man op wie je kon bouwen en die het werk altijd gedaan kreeg.

Wij, zijn vrienden, zagen hoe trots hij was op zijn prachtige en rijke familie. András deelde met veel trots de bijzondere momenten van zijn gezin op sociale media. Maar wist u, zijn familie, hoe diep zijn betrokkenheid was bij de Hongaarse gemeenschap? Hij legde elk evenement vast met zijn camera, van elke bijeenkomst en lezing maakte hij foto's en video's. Jarenlang was hij de beheerder van onze database en de man die onze nieuwsbrieven verstuurde. Ik weet zeker dat hij een immens archief nalaat, vol met

Keresztelési Emléklap

PAKOT OLIVIA

2024. december 6-án született

Harderwijk városában.

Szülők neve: Pakot Szabolcs és Vass Kinga

Keresztszülők: Vass Emőke és Györgydeák Tamás,
Pakot Andor és Jana Bronté Dixon

Zwollei Magyar Református Egyházközség
2025. október 12-én

Anyakönyvi szám: 4/2025

Az Úr Isten pedig cselekedje, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következendők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény el ne szakítson téged az Ő szeretetétől, mely van a mi Urunk Jézus Krisztusban. Ámen.

Róm 8,38–39

Dr. Hermán M. János
keresztelő lelkipásztor

Urbán Ákos
gondnok

herinneringen aan de gemeenschap die hij zo liefhad.

András omarmde de technologie. Ondanks zijn leeftijd was hij een meester in het gebruik van moderne sociale platforms om onze gemeenschap te verbinden en te versterken. Naast zijn toewijding, zullen we vooral zijn opgewekte en vrolijke karakter missen. Hij bracht altijd vreugde en plezier in onze bijeenkomsten. Zo zullen wij hem herinneren.

Als blijk van onze diepe dankbaarheid en respect, wil ik de familie de Szenczi Molnár Albert plaque overhandigen, een symbool van de Nederlands-Hongaarse intellectuele banden. Moge deze plaque u herinneren aan een vader en grootvader die met zoveel liefde, energie en werk heeft bijgedragen aan het opbouwen en in stand houden van de Hongaarse gemeenschap in Nederland.

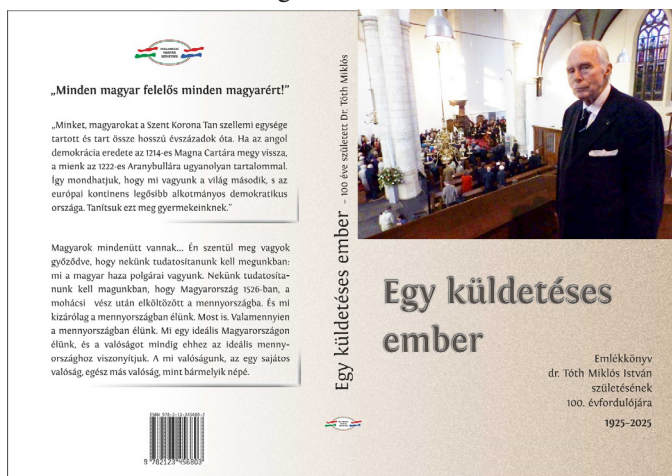
Rust zacht, András. Moge het eeuwige licht u verlichten.

God zegene u.

Mikes Tanulmányi Nap

2025. október 19. (vasárnap), 10-19 óra között

Helyszín: Buurtvereniging Jasmijn, 2de Braamstraat 11. 2563 HJ Den Haag

A Tanulmányi Napot minden évben 1956-os Magyar Forradalom és Szabadságharc október 23-i emléknapi körüli napokon szoktuk megtartani a Hollandiai Magyar Szövetséggel karöltve. Ennek során a hollandiai magyarság érdeklődésére számot tartó előadásoknak, filmeknek, beszélgetéseknek lehetnek részesei a megjelentek. Az ünnepi alkalom során minden évben megemlékezünk a forradalomról is.

PROGRAM:

10.00 - 11.00--Református istentisztelet. Szolgál Bolhuis-Szabó Emőke ref.lp.

A Hágai Magyar Énekhar szolgálatával

11.00 -13.30

Deuten-Makkai Réka, a Hollandiai Mikes Kelemen Kör elnöke megnyitja a Tanulmányi Napot

Zolcer János: Grobacsov Titkai. Ami a hírekből ki-maradt. Izgalmas előadás és beszélgetés

Honnan tudja ZOLCER JÁNOS a titkokat Csernobilról meg a világ számos meghatározó eseményéről? Első kézből, a világ hatalmasságaitól, akikkel heteket töltött el, miközben az amerikai Bush elnök kávéát főzött neki, Kohl német kancellár disznósajttal kínálta, a pápa megáldotta, Gorbacsovnak gatyát vásárolt, Arafat titkos bunkerében humusszal várta, Castrotól szívt kapott, Lech Wałęsa papucsban fogadta, a dalai lámának vajás kenyeret kent...

Megismerkedett további hírességekkel is: Habsburg Ottónak császármorzsát készített, Paris Hiltonnal Párizsban randizott, Uri Gellerrel kanalat hajlított, Neil Armstrong-al a Holdról beszélt, Paul McCartney gitározott neki...

A találkozásokról könyvek készültek, amelyek az előadás után dedikálva megvásárolhatók!

13.30-15.00

Közös ebéd

15.00-17.00

Megemlékezés az 1956-os forradalomról

Szilágyi Árpád a Hollandiai Magyar Szövetség elnöke köszönti az egybegyűlteket

Őexc. Horogszegi Szilágyi-Landek Dániel nagykövet köszöntőbeszéde

Marác László: 1956-os megemlékező beszéd.

Marác László 1956-as menekültek gyermeke Hollandiában nőtt fel, az UvA egyetemen tanított Közép-Európai tanulmányokat.

Urbán Ákos bemutatja Tóth Miklós 100. születésnapjára készült emlékkönyvet

Hágai Magyar Énekhar

17.00-19.00

A Tanulmányi Napon ötletbörzét tartunk az 1956-os forradalom és szabadságharc 70. évfordulójának méltó megünnepléséről. Gyertek el minél többen, járuljatok hozzá ahhoz, hogy Hollandiában jövőre gazdag programmal tudjunk megemlékezni modern történelmünk legfontosabb eseményéről.

Filmnézés. Zolcer János dokumentumfilmjeiből szemlélünk.

19.00 Rendrakás. A nap bezárása.

A nap folyamán rendszeresen lesz kávészünet. Bőségesen lesz enni- és innivaló. Köszönettel fogadjuk, ha

gazdagítjátok a felhozatalt süteményekkel, harapnivalókkal.

A nap fénypontja Ravasz Zsuzsa, Majla Zoltán kihagyhatatlan pörköltje, csirkepaprikása, pogácsája és Kis Pál vega curryje lesz. Nagy köszönet érte!

A Tanulmányi Nap csak a ti segítségetekkel valósulhat meg! Várjuk önkéntesek jelentkezését

A részvétel ingyenes, mert nem szeretnénk, hogy ez akadályt jelentsen. Viszont a program megvalósítása költségekkel jár. Adományaitokat szeretettel és hálával fogadjuk. Hivunk és várunk, hogy lépjete be a Hollandiai Mikes Kelemen Körbe így is segítve munkánkat. Legyetek közösségünk tagjai!

Jelentkezéseket a hollandiaimikes@gmail.com emailcímre várjuk.

Kocsis Fülöp atya, a Hajdúdorogi Görögkatolikus Főegyházmegye érsekmetsropolitája érkezik Hollandiába

2025. október 26-án, vasárnap, Wassenaar-ban a Sint Willibrorduskerk-ben 10: 30 órai kezdettel Görögkatolikus Érseki Szent Liturgiát celebrál Kocsis Fülöp, a Hajdúdorogi Görögkatolikus Főegyházmegye érsekmetsropolitája. Közreműködik a Hoorni Bizánci Ferfikórus.

Cím: Sint Willibrorduskerk-Kerkstraat 77.-2242 HE Wassenaar---Mindenkit szeretettel hívunk és várunk!

Hágai Magyar Óvoda és Iskola

Kedves Szülők és Gyerekek!

Szeretettel várunk Benneteket a Hágai Magyar Óvoda és Iskola következő összejövetelére. Időpont: 2025. október 4., szombat 10:00 – 13:00 óra

Cím: 't Lindenkwadrant művelődési központ 2e Braamstraat 6, 2563 HJ Hága / Den Haag A (Verlengde) 2e Braamstraat a nagy, két-tornyú templom mögötti kis utca. A bejárat csak a Goudenregenstraat, Kamperfoeliestraat felől közelíthető meg.

FAKULTATÍV ÓRA ELMARAD
Van Bolhuis-Szabó Emőke nem tud jönni október 4-én, így elmarad a gyerekek hittan órája, és a szülők a magyar és holland órája.-- Honlap: <http://www.federatio.org/org/hmoi.html>

Facebook: Hágai Magyar Óvoda és Iskola

Ü d v ö z l e t t e l ,
Csanády Ágnes---**HELYSZÍN**-Továbbra is ugyanott: Buurthuis 't Lindenkwadrant (művelődési központ) 2e Braamstraat 6, 2563 HJ Hága / Den Haag A (Verlengde) 2e Braamstraat a nagy, két-

tornyú templom mögötti kis utca. A bejárat csak a Goudenregenstraat, Kamperfoeliestraat felől közelíthető meg. A parkolás ingyenes.

.DÁTUMOK--Évente 20 alkalom.--**A GYERMEKEK ÉLETKORA** 2-től 18 éves korig.-**NÉVSOR, ÓRAREND, TEREMBEOSZTÁS** Mindezeket táblázatban összefoglalva kifüggesztjük a földszinti fogadóban.

.TANÁRI KAR--Óvodás csoportok:
Kisóvodások (2-3 évesek): Prusinszki Katalin Molnár Margit Gere Krisztina Mindhárman a Pedagógiai Főiskola hallgatói.

Nagyóvodások (4-5 évesek): Zautasvili Anna, óvónő, homloklebeny terapeuta Papp Júlia, óvopedagógiai asszisztens

Iskolás csoportok (a magyar rendszer szerint):

1. osztály: Liptai Éva, logopédus, pszichológus
2. osztály: Kiss Ildikó, gyógypedagógus
3. osztály: Nagy Ildikó, közgazdász, szociológus
4. osztály: Krisch Diana, biológia-testnevelés szakos tanár
- 5-6-7. osztály: Rapai Judit, magyartanár
- 8-12. osztály: Bánkuti Dalma, antropológus és Makkai Réka, művészettörténész

Zenetanárok:

Bornai Szilveszter, zenész, karvezető- Baranyai Virág, énekművész, zeneakadémista
Asszisztensek: Alkemade Tünde, mérnök Farkas Kincső, egyetemista **Helyettesítők:** Tápai Katalin, tanítónő, Ének tanár Glöckler Lili, iskolapszichológus

Hongarije Plaza Barneveld

2025. szeptember 27-én a hágai magyar nagykövetség is részt vett a sok száz hollandiai magyart és Magyarországra irányuló érdeklődő hollandot vonzó Hongarije Plaza rendezvényen Barneveldeben.

Az idén 40 éves utrechti Magyar Táncház Horogszegi Szilágyi-Landek Dániel nagykövet köszöntötte a helyszínen, megemlékezve a táncház-mozgalom magyarországi és hollandiai kezdeteiről, a táncház szervezőinek, résztvevőinek magyar zene és tánc iránti elkötelezettségéről. A negyvenéves jubileumhoz a Kulturális és Innovációs Minisztérium oklevelet állított ki, amelyet a nagykövet úr ünnepélyesen átadott Crispijn Oomes úrnak, az utrechti Magyar Táncház primásának.

A Hongarije Plaza idején nagykövetségünk konzuli osztálya kihelyezett információs pultot működtetett, míg a gyereksarokban kézműves foglalkozást tartottunk a kicsiknek, akik jót játszottak a kézműves pápákkal.

Köszönjük a szervezőknek a meghívást.

HOLLANDIAI MAGYAR REFORMÁTUSOK NAPTÁRA 2025. OKTÓBER

“Hívj segítségül engem a nyomorúság idején! Én megszabadítalak, és te dicsőítesz engem.”

(Zsoltár 50:15)

Gyülekezet	Rotterdam	Amszterdam	Zwolle	Hága	Vianen
Helyszín	Gebouw De Heuvel Grotekerklein 5 Rotterdam	Vrijburgkerk Herman Gorterstraat 31 Amszterdam	Lutherse Kerk Koestraat 2-4 Zwolle	Heilige Familiekerk Kamperfoelieplein 29 Den Haag / Hága	Sportpark Blankensteijn Langeweg 6A Vianen
Istentisztelet	Október 5 vasárnap, 15 óra	Október 12 13 óra	Október 12 14:30 óra	Október 19 vasárnap, 10 óra Hágai Magyar Énekkar Bornai Szilveszter vezetésével	Október 26 vasárnap, 11 óra
Szolgáló lelkész	Van Bolhuis-Szabó Emőke	Paál Károly	Kelemen A. Csongor	Van Bolhuis-Szabó Emőke	Sólyom Uzonka
Gyermekistentisztelet	Gábor van Bolhuis	Paál Ildikó	Rohaán Éva	Janka Deuten	
Orgonista / kántor	Somogyi Angéla	Somogyi Angéla	Dr. Robert Helder	Deuten-Makkai Réka	
Ifjúsági Bibliaóra és Imaóra szülőknek Hágai Magyar Óvoda és Iskola tanítási napjain					Október 4 és 11 szombat 9:30 Van Bolhuis-Szabó Emőke
Reggeli Ima Online	Október 8, szerda 9:10 óra – Van Bolhuis-Szabó Emőke				
Bibliaóra Online	Október 30, csütörtök 20 óra – Van Bolhuis-Szabó Emőke				
Kapcsolat a lelkészekkel	Van Bolhuis - Szabó Emőke 078-6824873 szaboemokeneszemely@gmail.com	Paál Károly 06-13170606 paal.karoly@gmail.com	Dr. Hermán M. János 0031-38-4233247 jhermanm@gmail.com	Csanády Ágnes 06-57023397 csanady@federatio.org	Sólyom Uzonka 06-19986225 suzonka@gmail.com
Facebook	Rotterdam Magyar Református Istentisztelet	Amszterdami Magyar Református Istentisztelet	Zwollei Magyar Református Istentisztelet	Hágai Magyar Református Gyülekezet	Vianeni Magyar Református Istentisztelet
Honlap	http://www.federatio.org/protes.html		https://zwolleireformatus.nl		

Az egyházi naptárt összeállítja és terjeszti: Csanády Ágnes

ISTENTISZTELET – AMSZTERDAM

Vrijburgkerk, Herman Gorterstraat 31, Amszterdam

OKTÓBER 12, VASÁRNAP 13 óra

Szolgáló lelkész: Paál Károly
Gyermekistentisztelet: Paál Ildikó
Kántor: Somogyi Angéla

További információk:
Paál Károly, 06-13170606, paal.karoly@gmail.com
és a gyülekezet Facebook oldalán: Amszterdami Magyar Református Istentisztelet

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

Nagy János: A magyarul tanuló gyermekek a felvidéki magyar közösség jövőjének zálogai. Ez a kézfogás azt jelenti, hogy együtt indulunk el egy úton---MH--2025. október 1.

Minden egyes, magyar iskolában tanulni kezdő gyermek annak záloga, hogy a Felvidéken száz év múlva is legyen magyar szó, magyar közösség és iskola – jelentette ki Nagy János Miniszterelnöki Irodát vezető államtitkár a felvidéki Naszvadon, ahol a helyi magyar tannyelvű alapiskolában a Rákóczi Szövetség beiskolázási támogatásainak átadásán köszöntötte a magyar iskolakezdőket szerdán.

**MAGYAR SZENTMISE
EINDHOVEN
OKTÓBER 4. 16.00 ÓRA
CELEBRÁL**

*Takó István
Atya*

**SINT JORISLAAN 51
EINDHOVEN**

Mise után AGAPÉ!
mindenkit szeretettel
várunk!

Aki tud hozzon
valami finomságot!

Nagy János Naszvadon---Fotó: Facebook/Nagy János

Az Érsekújvár közelében lévő, többségében magyarok lakta nagytelepülésen az államtitkár az anyanyelvű oktatás fontosságáról, identitás- és közösségmegtartó erejéről is beszélt. Elmondta: az óvodában és az iskolában a gyerekek által elsőként megtanult dolgok közé tartozik, hogy megfogják egymás kezét, és úgy induljanak útnak, mertígy lehet biztonságban megérkezni a célba.

Kijelentette: egy ilyen kézfogás a mai esemény is, kézfogás az anyaország és a külhoni magyarok között, kézfogás a Rákóczi Szövetség és a magyar kisdíákok, illetve a szüleik között. Rámutatott: ez a kézfogás azt jelenti, hogy együtt indulunk el egy úton, együtt küzdünk meg az akadályokkal és igen, együtt jutunk célba. „Arra szövetkezünk, hogy itt a Felvidéken és itt Naszvadon, harminc, ötven és száz év múlva is legyen magyar szó, magyar közösség, legyen magyar iskola és legyenek magyar elsősök” – hangsúlyozta Nagy János.

Hozzátette: ennek minden egyes magyar gyermek záloga, aki magyarul kezdi meg, majd folytatja tanulmányait, az anyanyelvén szerez diplomát, szakmát, és lesz a közösség elismert és hasznos tagja. Az államtitkár kijelentette: több okból kifolyólag is megtsiszteltetés számára a beiskoláztatási támogatás átadása, „ez a kézfogás”, részint azért, mert annak a sok-sok ezer jóézésű magyar embernek a képviselőtében teszi ezt, akik 2010-ben a jelenlegi irányba állították az anyaország szekerét, és azóta is abban az irányban tartják, hogy az ilyen kézfogások évről évre létrejöhessenek. Hozzátette: a másik ok, amiért megtsiszteltetés ennek a kézfogásnak a részese lenni, pedig maguk a jelenlévők, akik nélkül ez az esemény nem is jöhetett volna létre, és akiknek ük-déd- és nagyszülei, szülei minden nap kiálltak a magyar kultúra és a magyar nyelv mellett. Nagy János megköszönte a kisdíákok szüleinek a bizalmat, amiért magyar iskolába írátták gyermekeiket, majd aláhúzta: ezzel a legjobb döntést hozták.

TEMESVÁR

Ehir.ro, 2025.09.29. megemlékeztek Újvárossy Ernőről

2025. szeptember 28-án Tőkés László, a temesvárbelvárosi református egyházközség egykori lelkipásztora, Királyhágómelléki Református Egyházkerület volt püspöke hirdette Isten ígét korábbi szolgálati helyén, a Mária téri templomban, ahonnan megindult 1989-ben a diktatúraellenes népfölkelés.

Az istentisztelet keretében megemlékeztek a 36 esztendővel ezelőtt máig tisztázatlan körülmények között elhunyt Újvárossy Ernőről, aki Temesvár első mártírjának tekinthető, hiszen bizonyosan a kommunista diktatúra áldozatává vált.

Mint ismeretes, Tőkés László volt az a rezsimmel szembeálló lelkész, akinek a törvénytelen és erőszakos kilakoltatását megakadályozni összegyűlt temesváriak fellobbantották 1989 decemberében a romániai forradalom lángját. Az 1990 tavaszán püspökké választott és ebben a tisztségében 19 évig szolgált nyugalmazott lelkipásztor ma az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács tagja. Vasárnapi ígehirdetését Pál apostolnak a rómaiakhoz írott leveléből vett idézetre alapozta: „Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem csak azal, hogy egymást szeressétek; mert a ki szereti a felebarátját, a törvényt betöltötte.” (13,8)

A prédikációt követően Újvárossy Ernő egykori presbitertársa, barátja, Balaton Zoltán idézte fel a mártír alakját, akinek egyetlen bűne az volt, hogy építőmérnökként szakmai segítséget nyújtott a református egyházközségnek, illetve hogy kiállt egyháza és annak hivatalos szolgálja mellett, amikor a hatóságok ezt nem nézték jó szemmel. Az istentisztelet után a hívek egy része kivonult az Erzsébetvárosi temetőbe, ahol Demeter Sándor belvárosi parókus lelkész mondott áhítatot, az emlékezők pedig elhelyezték a tisztelet koszorúit, virágait Újvárossy Ernő sírjánál. Jelen volt Gazda István, a gyárvárosi Új Ezredév Református Egyházközség lelkipásztora is.

Forrás: magyarhirlap.hu

Október 1

Arthur Koestler - Diktatúrák Krónikása

Schmidt Mária, a Terror Háza Múzeum főigazgatója beszédet mond az Arthur Koestler - Diktatúrák Krónikása című konferencián a Kertész Imre Intézetben 2025. október 1-jén. A konferenciát a Kertész Imre Intézet és a Kommunizmuskutató Intézet rendezte Arthur Koestler születésének 120. évfordulója alkalmából----- Fotó: MTI/Purger Tamás----In Magyar Hírlap, 2025 okt. 1-

A Széchenyi-díjas történész köszöntőjében felidézte, hogy a magyar gondolkodó életének első felében megszállottan törekedett a végső igazságok, magyarázatok, válaszok megtalálására. „Egy időre bedőlt az utópiáknak, aztán élete második felében belátta, hogy nincs egy válasz, egy igazság, egy magyarázat, egy érvényes megoldás” – emelte ki Schmidt Mária, aki hozzátette: attól kezdve beírta a kereséssel és az igazságra való törekvéssel.

Arról is beszélt, hogy a szerző zsidó és cionista volt, de élete végéig meghatározta a katolikus etika és kultúra, ami igazán akkor tudatosult benne, amikor életének második felét a protestáns, puritán Angliában töltötte. „A cionizmusban egy partikuláris, ha úgy tetszik, törzsi identitást élt meg, az új, megszülető zsidó nemzetállamot igazságtételként értelmezte” – magyarázta Schmidt Mária.

Arra is kitért, hogy a kommunizmus univerzalista igényeivel és egyértelmű megoldásaival csábította el az író, de csak ideiglenesen. Koestler megértette, hogy az utópiák azzal, hogy „a cél szentesíti az eszközt” elvet vallják, tagadják az egyén önérdekét, és teljes odaadást, behódolást követelnek, szükségszerűen embertelen fanatizmusba torkollnak, a gondolkodó embereket robotokká züllesztik – fűzte hozzá.

Mint elmondta, Koestler a spanyol polgárháború 40-es cellájában, kivégzésére várva megértette, hogy az életben nincsenek egyszerű és végleges válaszok, végső igazságok, a cél soha nem szentesítheti az eszközt, és hogy a legnagyobb bűnököt mindig egy nagy eszme nevében vagy arra hivatkozva követik el. „Az élet egy titkosírás, amit lehetetlen megfejteni, de törekedni és

kutatni azért kell, sőt szükséges” – összegzett Schmidt Mária.

A Kertész Imre Intézet és a Kommunizmuskutató Intézet konferenciáját Arthur Koestler születésének 120. évfordulója alkalmából rendezték meg.

Az eseményen tematikus előadást tart Baczoni Dorotty, a XX. Század Intézet igazgatója, Fekete Rajmund, a Kommunizmuskutató Intézet igazgatója, Obianuju Ekeocha író, orvosbiológus, Kerekes Gábor, a Kertész Imre Intézet tudományos munkatársa, Körmeny Zsuzsanna újságíró, Soltész Márton, a Kertész Imre Intézet tudományos igazgatója és John O'Sullivan, a Danube Institute elnöke.

Az előadásokat követően kerekasztal-beszélgetésen vesz részt Balogh Gábor, a Terror Háza Múzeum vezető történésze, Bayer Zsolt, a Magyar Nemzet publicistája, Tibor Fischer, az MCC Irodalmi Műhely vezetője és Szalai Zoltán, az MCC főigazgatója.

Forrás: demokrata.hu

Hegyközszentmiklós

A Református Közéleti és Kulturális Alapítvány, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület és a helyi egyházközség kirakodóvásárral, főzőversenyyel és kóstolással, valamint hálaadó istentisztelettel vár mindenkit Hegyközszentmiklóson az V. Református Ízek Találkozója október 10. és 12. között.

**REFORMÁTUS ÍZEK
TALÁLKOZÓJA 2025**

Több, mint egy gasztrofesztivál!

Időpont

OKTÓBER 10-12.

Főzőverseny | Kirakodóvásár |
Hálaadó istentisztelet

Helyszín

HEGYKÖZSzentMIKLÓS
Hegyközszentmiklósi Gyógy- és Strandfürdő,
Bihar Megye, Románia

izék.reformatus.hu

Szervező: Királyhágómelléki Református Egyházkerület, Hegyközszentmiklósi Református Egyházközség,
Református Közéleti és Kulturális Alapítvány

Bővebben az alábbi linken: <https://www.krek.ro/index.php?old=hir&id=1391> A teljes program és a jelentkezés menete az izek.reformatus.hu oldalon olvasható.

DR. BÉKEFI LAJOS

Isten útjai különösek. Itt állok Torinóban a Via dei Mille 22. előtt. Megrendülten. Próbálom lelkem idővászán az egykori képeket visszafantáziálni. Kossuth „Apánk” épp’ kitekint erkélyére, elmereng tekintete Hungária felé. Itt élt, s halt meg Luigi Kossuth. A ház on emléktábla őrzi nevét. A ház előtti parkban áll Kossuth mellszobra.

Fotó: Békefy Lajos

A belvárostól kicsit kiesik, de szívemnek kedves a Corso Luigi Kossuth. A városközpontban található a Palazzo Carignano, itt rendezték be a Risorgimento, az olasz egység múzeumát. Egyik termében Kossuth relikviái: mellszobra, képei, sapkája, pipája. Ami nincs itt, az a hangja. De a korai hangrögzítés csodájaképpen, mégis meghallgathatjuk üzenetét – haza. 135 éve vették fel ezen a környéken. Eszembe jut a Budapest-Ráday utcai Református Hittudományi Egyetemen a Presbiteri Szövetség irodája is, a Presbiter lap szerkesztőségi ülései. Közel 20 éven át hűségesen velünk együtt készítette a lapot Hegyi-Füstös István lelkipásztor-író, Kossuth hangjának egyik felfedezője és népszerűsítője.

A 88 éves Kossuth az aradi vértanúkról

Ma Kossuth hangját az Országos Széchényi Könyvtár Zeneműtára őrzi. A két fonográfhangra a „hontalanság remetelakában” lelkesült, olykor megrendült hangon beszélt a nemzet egykori kormányzója. Az aradi vértanúk emlékművének felavatására szánt ünnepi üzenetét őrzi a recsegő felvétel. A történelmi hangfelvételt két pesti vállalkozó készítette. Fellner Károly és Barna Tivadar. 1890. szeptember 20-án készült a felvétel, amely 1 perc 17 másodperc hosszúságú. Elmondása közben Kossuth hangja kétszer is elgyengült, csaknem elcsuklott. Így hangzik: „A világ bírja, a történelem fog e kérdésre felelni. Legyenek a szent emlékü vértanúk megáldottak poraikban, szellemeikben, a hon szabadság Istenének legjobb áldásaival az örökkévalóságon keresztül. Engem, aki nem borul-

hatok le a Magyar Golgota porába, engem október 6-a a térdeimre borulva fog hontalanságom remetelakában látni, amint az engem kitagadott Haza felé nyújtom agg karjaimat. A hála hű érzelmeivel áldom a vértanúk szent emlékét hűségükért a Haza iránt, s a magasztos példáért, melyet az utódoknak adtanak, s buzgó imával kérem a Magyarok Istenét, hogy tegye diadalmassá a velőig ható szöveget, mely Hungária ajkairól a Magyar Nemzethez zeng. Úgy legyen, ámen” —

Forrás: felvidek.ma

Kossuth Lajos beszéde: <https://www.youtube.com/watch?v=sBNqvg75KrI>

Maarten J. Aalders előadókörútja Erdélyben és a Bánságban

Dr. Maarten J. Aalders egyháztörténész, a *Holland-magyar protestáns kapcsolatok a két világháború között* című monográfia szerzője előadókörúton járt Romániában. Szeptember 22-én a Protestáns Teológiai Intézet épületében, Kolozsváron bemutatta legújabb kutatásának eredményeit, melynek témája Jan Anthony Cramer holland teológus 1921-ben történt tiszteletbeli professzori kinevezése volt, amiben főként azért részesült, mert oly sokat tett az első világháborút követően az elnyomatástól szenvedő magyar református egyházért. Másnap a holland protestáns egyházak történelmi fejlődéséről nyújtott áttekintést a teológushallgatóknak. Néhány nappal később, szeptember 26-án a hollandiai magyar gyermekvonat-akcióról tartott előadást Temesváron a X. Temesvári Magyar Napok keretében, a Temesvári Református Egyházmegye hivatali épületében. Az előadást követően tiszteletére grillpartit adott ft. Bódis Ferenc esperes. Ezen az előadáson a már említett könyv fordítója, Téglásy Sándor is jelen volt és feleségével, nt. Hermán Mostert Rebekkával közösen tolmácsolta az előadást és az azt követő kérdezz-feleleket a megjelenteknek.

Maarten J. Aalders (jobb oldalt) temesvári előadása a gyermekvonat-akcióról. (bal oldalon a fordító, Téglásy Sándor). Fotó: Farkas Endre

X. Békés-Bánáti Református találkozó

Új Ezredév Református Központ, 2025 október 4

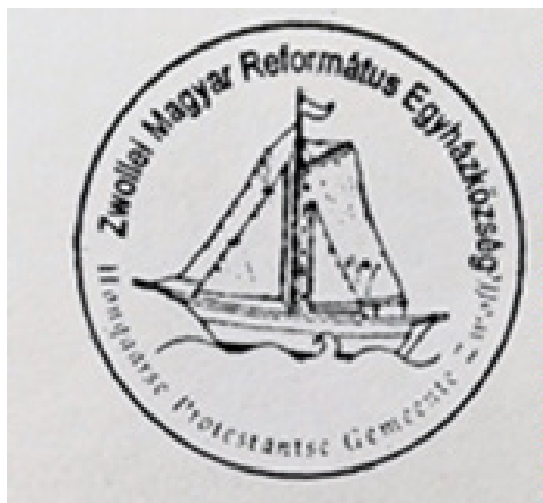
<https://www.facebook.com/ujezredev/videos/1300419004886860/>

https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=1300419004886860&rdid=w2WVx2Yy2pg a3wYY

2025 Az Ifjúság Szolgálatának Éve**„Scheppen Christi”: Krisztus hajója**

Az emdeni református nagytemplom kapujának a hajdani díse, amely a hitük miatt üldözött és menekült holland gyülekezetek jelvénye volt.

Az Év Igéje 2025 ben: „Betölti javaival életed, megújul ifjúságod mint a sasé.” (Zsolt 103,5)

A megújulás a hívő élet egyik kulcsfogalma. Ez az ige jó vezére lehet a 2025-ös tematikus évnek: megújulhat gyülekezetünk ifjúsággal kapcsolatos munkája.

ZWOLLEI MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG**HONGAARSE PROTESTANTSE GEMEENTE, ZWOLLE**

Címünk / Adres: Koestraat 2, 8011 NK Zwolle Titkárság / Secretariaat:
Hertenstraat 24, 8011 GT Zwolle

Telefon: 0031 38 4233247

Email: jhermanm@gmail.com

Homepage: <https://www.zwolleireformatus.nl>

KvK-nummer: 75204703 - Rechtspersoon. RSIN: 860184420. - Rechtsvorm:
Kerkgenootschap. – Activiteiten: SBI-code 94911-Religieuze organisatie.
Bankrekening: NL46 INGB 0006 936050, Hongaarse Protestantse Gemeente,
Zwolle